



VÄNERSBORGS TINGSRÄTT **DOM**
Miljödomstolen

2005-06-01
 meddelad i
 Vänersborg

Mål nr M 3074-04

SÖKANDE

Halmstads Renhållningsaktiebolag, 556185-0586

Box 8005, 300 08 Halmstad

Ombud: advokaten Rudolf Laurin och jur.kand. Tove Andersson,

Wistrand Advokatbyrå, Lilla Bommen 1, 411 04 Göteborg

SAKEN

Ansökan om tillstånd till återvinning av avfall vid Kristinehedsverket på fastigheten Värmekällan 1 i Halmstads kommun

Nbo: 101

x: 6288740

y: 1322540

SNI-kod: 90.004-1

DOMSLUT

Tillstånd

Miljödomstolen lämnar Halmstads Renhållningsaktiebolag tillstånd enligt miljöbalken att vid Kristinehedsverket på fastigheten Värmekällan 1 i Halmstads kommun anordna och driva en anläggning för bearbetning och lagring av dels 40 000 ton brännbart avfall per år och dels fraktioner från 35 000 ton slagg per år. Den mängd slagg respektive annat material som vid varje tillfälle får lagras på området får dock inte överstiga de mängder som Halmstads Renhållningsaktiebolag redovisat nedan under rubriken ”Planerad verksamhet; lagring”.

Miljödomstolen lämnar vidare Halmstads Renhållningsaktiebolag tillstånd enligt miljöbalken att på samma plats hantera högst 2 000 ton inkommande färdigbalat hushållsavfall vid något enskilt tillfälle.

Nu tillståndsgiven verksamhet skall ha satts igång senast inom två år från dagen för denna dom.

Tillståndet får tas i anspråk omedelbart.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-270 200 E-post: miljodomstolen.vanersborg@dom.se	0521-270 230	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

Miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i målet.

Villkor

För tillståndet skall följande villkor gälla.

1. Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten, inklusive åtgärder för att uppfylla miljöbalkens mål, bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Halmstads Renhållningsaktiebolag har uppgett eller i övrigt åtagit sig. Mindre ändringar av verksamheten får dock vidtas efter medgivande från tillsynsmyndigheten om ändringen inte bedöms medföra ökning av förorening eller ökad störning för omgivningen.
2. Området för anläggningen skall före anläggningens idrifttagande hårdgöras.
3. Buller från verksamheten får tillsammans med buller från avfallsförbränningsanläggningen inte överstiga vad som angetts i miljödomstolens tillstånd den 30 maj 2000 till drift av avfallsförbränningsanläggningen, vilket innebär att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte får vara högre än
50 dB(A) under vardagar (dagtid klockan 07.00-18.00)
40 dB(A) nattetid (klockan 22.00-07.00)
45 dB(A) under övrig tid.
Den momentana ljudnivån får under nattetid uppgå till högst 55 dB(A).

Hantering av slagg och, om bullerdämpanden åtgärder vidtas, krossning av trä och industriavfall får endast förekomma mellan klockan 07.00 och 22.00. Om bullerdämpande åtgärder inte vidtas får krossningsverksamhet endast förekomma till klockan 18.00.

Krossningsverksamhet får endast bedrivas helgfria vardagar (måndag-fredag).

4. Halmstads Renhållningsaktiebolag skall anmäla till tillsynsmyndigheten och till miljödomstolen när den tillståndsgivna verksamheten har påbörjats.

Uppskjutna frågor

Prövotid

Miljödomstolen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken upp avgörandet av vilka slutliga villkor som skall gälla samt vilka eventuella ytterligare skyddsåtgärder som skall föreskrivas för hantering av slaggprodukter och lakvatten. Under prövotiden skall Halmstads Renhållningsaktiebolag utföra provtagning i vattnet som kommer ut från utjämningsbassängen och av dioxiner i sediment i såväl utjämningsbassängen som i våtmarken.

Utredningar

Halmstads Renhållningsaktiebolag skall utreda vilka eventuella skyddsåtgärder som behövs för slagghanteringen och hanteringen av lakvatten. Bolaget skall till miljödomstolen presentera resultatet av utredningarna och lämna förslag till slutliga villkor inom två år efter det att verksamheten påbörjats.

Provisoriska föreskrifter

Intill dess miljödomstolen förordnar annat skall följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Lakvatten som uppkommer i verksamheten skall behandlas i sedimenterings- och luftningsbassängerna och skall sedan ledas vidare till våtmarksområdet. Lakvattnet skall slutligen avledas till Nissan.

P2. Dag- och lakvatten från verksamhetsområdet skall som riktvärde vid utsläpp till Nissan inte innehålla föroreningar överstigande följande

Susp	250	kg/år
COD _{cr}	1,5	ton/år
BOD ₇	200	kg/år
Kväve	1	ton/år
Zn	10	kg/år
Pb	1	kg/år
Hg	0,01	kg/år

Delegation

Miljödomstolen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov meddela föreskrifter om

- D1. Fastställande av kontrollprogram för omhändertagande av lakvatten.
 - D2. Villkor angående insynsskydd.
 - D3. Villkor om åtgärder för att begränsa damning.
 - D4. Erforderliga bullerdämpande åtgärder vid krossningsverksamhet så att i det slutliga villkoret nr 3 angivna ljudnivåer inte överskrids.
 - D5. Villkor för att motverka olägenheter på grund av dålig lukt eller insekter till följd av lagring av balat hushållsavfall, innefattande jämväl rätt att förbjuda fortsatt lagring.
 - D6. Villkor för lagring av balat hushållsavfall utöver den tillfälliga upplägning av avfallet som följer av nu lämnat tillstånd för det fall behov därav skulle uppstå på grund av driftsstörningar eller andra onormala omständigheter. Det åligger Halmstads Renhållningsaktiebolag att till tillsynsmyndigheten anmäla om sådana driftsstörningar eller onormala omständigheter uppstår.
-

ORIENTERING

Vid Kristinehedsverket i stadsdelen Kristinehed i nordöstra delen av Halmstads centralort har sedan början av 1970-talet förbränning av hushålls- och industriavfall ägt rum. Numera omfattar verksamheten även energiproduktion, inklusive produktion av el, samt deponering, mellanlagring, sortering och förbehandling av olika avfallslag och insamling och transport av hushållsavfall och liknande. Vidare bedrivs insamlingsverksamhet av förpackningar för återvinning. Anläggningen ligger i Nissans dalgång på fastigheten Värmekällan 1 och drivs av ett år 1974 bildat helägt kommunalt bolag, Halmstads Renhållningsaktiebolag, i fortsättningen bolaget. I anläggningens närhet finns lättare industri, skogs- och ängsmark samt järnvägsspår, kraftledningar, koloniträdgårdar och en travbana. Närmaste bostadsområde, Vallås eller Bjärsgård, ligger ungefär 460 meter sydsydost om anläggningen. Även väster och sydväst om anläggningen finns bostadsområden. Däremot finns inga bostadsområden i närheten av Kristinehedsverket i öster eller nordost.

TIDIGARE PRÖVNINGAR M.M.

Verksamhet vid Kristinehedsverket har vid flera tillfällen varit föremål tillståndsmyndigheternas prövning.

Koncessionsnämnden för miljöskydd lämnade genom beslut 1987-07-09, nr 115/87, Halmstads kommun, som då var huvudman för Kristinehedsverket, tillstånd att vid anläggningen öka förbränningen av hushålls- och industriavfall utöver tidigare tillåtna 55 000 ton per år i den utsträckning det behövs för tillgodoseende av värmebehovet i kommunens fjärrvärmenät, dock till högst 90 000 ton per år. Kommunen fick även tillstånd att vid anläggningen bereda flis samt mottaga och upplägga träavfall härför. Vidare uppsköt nämnden enligt 21 § miljöskyddslagen den slutliga prövningen av villkoren för tillståndet avseende utsläpp till luft av svavel- och kväveoxider, kvicksilver och dioxiner samt utsläpp till vatten av kondensat m.m. från vattenreningen för våt rökgasrening. Villkor i dessa avseenden fastställdes av nämnden i beslut 1993-11-19, nr 148/93, och 1996-05-23, nr 87/96.

Koncessionsnämnden har vidare genom beslut 1997-06-03, nr 61/97 lämnat bolaget

tillstånd att i Kristinehedsanläggningen årligen förbränna högst 75 ton avskilt slam från anläggningen för behandling av vatten- och oljehaltigt slam från brunnar, biltvättar och andra avlopp som innehåller slam från vägar och gångbanor.

Länsstyrelsen i Hallands län har 1990-05-07, dnr 2420-12-90, tillstyrkt anmälan om ändrad verksamhet vad gäller sommarlagring av RDF-avfall (utsorterat hushållsavfall) från Mellersta Hallands Avfalls AB och härvid meddelat råd enligt 39 § miljöskyddslagen.

Länsstyrelsen har vidare i meddelande 1994-05-30, dnr 2410-1517-94, lämnat en anmälan om ombyggnad av rökgaskondenseringsanläggning utan åtgärd samt i beslut 1995-10-30, dnr 242-1778-97, meddelat föreläggande och råd enligt miljöskyddslagen för lagring av RDF. I detta avseende ålades bolaget att utreda de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna för fortsatt lagring av RDF-avfall samt att inom viss angiven tid till länsstyrelsen redovisa utredningsresultatet med förslag till hur RDF-avfallet skall mellanlagras och eventuella ytterligare skyddsåtgärder. Slutligen har länsstyrelsen i meddelande 1998-05-26, dnr 241-3199-98, lämnat en anmälan om installation av s.k. Ecotube-system utan åtgärd.

Miljödomstolen lämnade genom dom 2000-05-30 i ett från Koncessionsnämnden överlämnat, hos miljödomstolen som M 234-99 registrerat mål bolaget tillstånd enligt miljöskyddslagen att vid Kristinehedsverket fortsätta driften av i verket befintliga två pannor, betecknade P1 och P2, samt att för om- och tillbyggnad av verket dels komplettera de befintliga pannorna med utökad rökgasrening, dels installera och driva en ny panna, betecknad P3, med en tillförd bränsleeffekt om 50 MW jämte turbin för produktion av fjärrvärme och elenergi, dels i pannorna förbränna sammanlagt högst 200 000 ton avfall per år och dels utföra för ombyggnaden nödvändiga byggnationer. För verksamheten föreskrev domstolen ett antal slutliga villkor, varav villkor nr 2, 21 och 22 har följande lydelse:

2. Vid verksamhetens bedrivande skall Halmstads Renhållningsaktiebolag sträva efter att inte förbränna sådana rester och avfall som kan återanvändas eller återvinnas på lämpligt sätt. Resultatet av dessa strävanden skall på lämpligt sätt

redovisas till tillsynsmyndigheten.

21. Hantering utomhus av lös RDF-fraktion eller balning av denna vid Kristinehedsverket får inte ske efter 2004-04-01. Lagring av hushållsavfall och balad RDF-fraktion får ej ske efter det att den nya pannan P3 tagits i drift.
22. Den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder får på grund av verksamheten inte överstiga
50 dB(A) under vardagar (dagtid kl 07-18)
40 dB(A) nattetid (kl 22-07)
45 dB(A) under övrig tid.
Den momentana ljudnivån får under nattetid uppgå till högst 55 dB(A).
Flisning av träavfall får endast förekomma helgfria vardagar kl 07-22.

Beträffande övriga villkor hänvisar miljödomstolen till domen.

Vidare sköt miljödomstolen enligt 21 § miljöskyddslagen upp avgörandet av vilka slutliga villkor som skall gälla beträffande dels processvatten från vattenreningen från pannorna P1 och P2, dels utgående vatten från RDF-hanteringen, dels behandling av bränslefraktioner från anläggningar för bilfragmentering och vitvarufraktering samt från gummidäck och elektronik m.m. och dels sådana bränslefraktioner som formellt klassas som farligt avfall och som väl lämpar sig för användning som bränsle i Kristinehedsverket. Bolaget ålades att under prøvotiden i samråd med tillsynsmyndigheten genomföra vissa utredningar enligt utredningspunkterna U1 – U4 och att senast tre år efter det att domen vunnit laga kraft till miljödomstolen redovisa utredningarna med förslag till slutliga villkor. Miljödomstolen meddelade också provisoriska villkor för prøvotiden. Domen vann laga kraft den 21 juni 2000.

Slutligen har miljödomstolen 2003-10-16 med ändring av prøvotidsföreskriften i domen den 30 maj 2000 förlängt prøvotiden till senast den 21 juni 2005.

ANSÖKAN

Bolaget har redovisat sin ansökan enligt följande.

Yrkanden

Bolaget har, såsom bolaget slutligt bestämt sin talan, ansökt om tillstånd enligt miljöbalken att på fastigheten Värmekällan 1 i Halmstads kommun

dels bedriva anläggning för bearbetning och lagring av dels 40 000 ton brännbart avfall och dels fraktioner från 35 000 ton slagg, allt per år och dels få hantera högst 2 000 ton inkommande färdigbalat hushållsavfall vid något enskilt tillfälle.

Bolaget har hemställt miljödomstolen förordnar att kommande dom skall gälla omedelbart samt föreslagit att den tid inom vilken tillståndet skall tas i anspråk bestäms till två år.

Prövningens omfattning

Ansökan bör ses som en ansökan om påbyggnadstillstånd till befintligt tillstånd för Kristinehedsverket. Den planerade anläggningen för återvinning av avfall är en från Kristinehedsverket avgränsad verksamhet som inte påverkar produktionen i avfallskraftvärmeverket som helhet (jfr Miljöbalken - en kommentar, Bertil Bengtsson m.fl., januari 2003).

Verksamheten kan alternativt ses som en från Kristinehedsverket fristående verksamhet. Verksamheterna har dock samband med varandra och har samma sökande. Målet om Kristinehedsverket är inte avslutat hos miljödomstolen. Även denna ansökan bör därför tas upp till prövning av miljödomstolen jämlikt 21 kap 3 § miljöbalken.

Bakgrund

Bolaget har ansvaret för omhändertagande av hushållsavfall i Halmstads kommun och, som framgår inledningsvis, driver även annan omfattande verksamhet avseende återvinning och omhändertagande av avfall i kommunen från både hushåll och industrier. Bolaget har lång erfarenhet och brett kunnande inom avfallsområdet och har idag cirka 100 anställda. Anläggningen vid Kristinehed är bemannad dygnet runt av driftpersonal som arbetar 5-skift. Dessutom tjänstgör under dagtid personal för el-, instrument- och mekaniskt underhåll, kemi, miljö och ansvariga för driften. För att effektivisera den befintliga verksamheten ur såväl resurs- som energisynpunkt samt för att klara nuvarande hantering och behandling av inkommande avfall behöver bolaget utöka den befintliga avfallsberedningen.

Planförhållanden m.m.

Värmekällan 1 omfattas av en detaljplan som 1999 justerades och anpassades till bolagets ombyggnadsplaner. Den ansökta verksamheten skall i huvudsak bedrivas på den tillkommande 20 000 m² stora yta av fastigheten som blev tillgänglig genom 1999 års planjustering. Planbestämmelserna medger användning av marken för avfallshantering såsom mottagning, mellanlagring, sortering och behandling. För att förhindra vattengenomträngning och spridning av föroreningar skall marken i sin helhet hårdgöras genom ett cirka 40 cm mäktigt förstärkninglager av krossad betong, tegel eller slagg under ett cirka 10 cm tjockt bärlager som i sin tur överlagras av två olika sorters asfalt. Runt om den planerade verksamhetsytan ligger gräsbevuxna jordvallar. Vallarna skall kompletteras med plantering av träd- och buskvegetation. Platsen där en sedimenteringsbassäng för verksamheten skall anläggas är inte detaljplanelagt. Området i direkt anslutning till Nissans strand utgör riksintresse för friluftsliv avseende fritidsfiske, natur- och kulturstudier samt kanoting.

Planerad verksamhet

Enligt villkor 2 i gällande tillstånd (se ovan sid 6 f) skall bolaget sträva efter att inte förbränna sådana rester och avfall som kan återanvändas eller återvinnas på lämpligt sätt. Likaså bör förbränning av avfall som inte lämpar sig för förbränning utan förbehandling undvikas. Bland annat bör mängden metallskrot minimeras. Verksamheten förutsätter också att trävirke från industri och hushåll krossas för egen eller extern vidare behandling. Detsamma gäller ett flertal skrymmande avfallsfraktioner såsom möbler, industriplast och dylikt. Den planerade verksamheten består således i dels behandling såsom sortering och bränsleberedning samt lagring av industriavfall och annat brännbart avfall och dels sortering och lagring av i verksamheten på Kristinehedsverket uppkomna restprodukter (slag). De två verksamheterna behöver av tekniska skäl inte förekomma samtidigt utan den av verksamheterna för vilken störst behov föreligger kan vid tillfälle bedrivas på hela verksamhetsytan.

Brännbart avfall

När brännbart icke-balat verksamhetsavfall från bland annat bygg, industri och handel anländer till verksamhetsområdet tas det emot på en särskild mottagnings-

plats där materialet tippas i ett cirka 200 m² stort mottagningsfack och lagras löst liggande i väntan på behandling. När facket är fyllt förs materialet vidare till behandling såsom krossning eller eventuellt balning. Avfallet kan innehålla mycket stora fraktioner, som t.ex. sängar, men också sådant som är obrännbart eller material som på annat sätt är olämpligt för förbränning. Obrännbart material och material som lämpar sig för återvinning, t.ex. metallskrot sorteras därför ut. Grovsorteringen görs med grävskopa samt med hjälp av kran med polygrip. En finsortering av det grovsorterade avfallet sker sedan med hjälp av sorteringsverk. För att minska det sorterade avfallets volym i syfte att effektivisera lagringen och förbränningen krossas, alternativt flisas det sorterade brännbara materialet.

Krossningen skall genomföras kampanjvis på avskild plats på erforderligt säkerhetsavstånd från övrigt lagrat material. En hjullastare för materialet till en krossmaskin och efter krossning förs det krossade materialet med en hjullastare till ett säkerhetsfack eller en säkerhetsyta där det läggs skilt från övrigt obehandlat och behandlat brännbart material. Syftet med säkerhetsfacket är att begränsa konsekvenserna vid en eventuell brand i det nykrossade materialet. Efter omkring 24 timmar i säkerhetsfacket läggs det krossade materialet upp för lagring. En del av det inkomna materialet kan vid behov komma att balas före lagring. Balning innebär att materialet krossas eller pressas samman till en kub eller cylinder som därefter innesluts i plast.

Slagg

I befintlig verksamhet på Kristinehedsverket uppkommer slaggprodukter från förbränningen av avfall. För att minska deponeringen av slagg och öka mängden återvunnet material planerar bolaget att sortera restprodukterna. För sortering av slaggen kan bolaget använda sig av befintlig trumsikt avsedd för jord och flis. Storleken på fraktionen som önskas kan ställas in och på så sätt kan olika konstruktionsmaterial framställas. Restprodukter vid sorteringen är skrot och oförbränt material. Skrotet, som utgör ungefär tio procent av den osorterade slaggen, sorteras i olika fraktioner beroende på sorteringsbehovet, men består i stort av magnetiskt och icke-magnetiskt järn och eventuellt andra metaller. Oförbränt material kan utgöras av större skrymmande föremål som på grund av sin storlek eller struktur inte har

kunnat förbrännas. Mängden oförbränt material kommer högst att utgöra fem procent av slaggen. Skroten och det oförbrända materialet kommer att läggas i container för att sedan transporteras till mottagare, exempelvis Stena Metall. Det oförbrända materialet kan även krossas och återföras till förbränningspannan eller deponeras.

För att förhindra damning och att slaggen brinner samman bör slaggen upparbetas inom 14 dagar från det den lämnat förbränningspannan. En tidig behandling efter att slaggen lämnar pannan underlättar också sorteringen eftersom det är lättare att särskilja material i blött tillstånd än i torrt och en korrekt särskiljning gör att slaggen håller en bättre och jämnare kvalitet.

Lagring

Det behandlade brännbara avfallet lagras därefter under 6-9 månader beroende på variationer i lagrings- och förbränningsbehov. Lagringen sker i upplag på cirka 500 m² med mellanliggande brandgator som är 10 m respektive 15 m breda enligt förslag i en upprättad riskanalys, se aktbil. 14. Höjden på upplagen med de mest brandfarliga fraktionerna (se riskanalysen sid. 5) kommer att vara högst fyra meter. Om sådana fraktioner lagras i tolv upplag på sätt som redovisas i exempel 3 i aktbil. 32 får 20 000 eller maximalt 25 000 ton material plats i området. Om en del av området används för lagring av träflis, som inte är lika brandfarligt som de särskilda fraktionerna, på sätt som anges i exempel 4 i aktbil. 32 minskar antalet upplag för de särskilda fraktionerna till sex. Den totala mängden material som får plats förändras dock inte.

Slaggen skall efter sorteringen mellanlagras i 6-7 månader för stabilisering. Först då kan slaggen analyseras och kvalitetssäkras för användning som exempelvis anläggningsmaterial eller till täckning på deponier. Om verksamhetsområdet enbart används för sortering och lagring av slagg kan det utformas på sätt som redovisas i exempel 1 i aktbil. 32 och kan då omfatta högst 35 000 ton material. En tänkbar utformning av området om slagg sorteras och lagras samtidigt med brännbart avfall finns i exempel 2 i aktbil. 32. Så länge slaggen ligger orörd kommer den inte att

damma. Däremot kan damning uppstå vid sorteringsarbetet och för att förhindra damningen kan slaggen bevattnas med lakvatten som uppsamlats i ett närliggande utjämningsmagasin (se vidare nedan). Det finns också möjligheter att täcka över slaggen vid riklig nederbörd. Något behov av att bedriva sorteringsarbetet inom en byggnad med väggar och tak finns inte.

Utformningen av lagringsytorna kommer alltså att inkludera bland annat dimensionering av upplag liksom brandgator. Vidare samråd kommer att hållas med den lokala brandskyddsmyndigheten. Vidtagna säkerhetsåtgärder i samband med lagrets utformning kan göra att den årligen hanterade mängden material begränsas och därmed understiger den i ansökan yrkade mängden hanterat material.

Balat hushållsavfall

Det inkommande färdigbalade avfallet anländer hoppresat och inneslutet i plast. Avfallet kommer därmed inte i kontakt med luft och fukt vilket i sin tur innebär att hanteringen varken medför luktspridning eller risk för att skadedjur dras till avfallet. När avfallet anländer skall det lossas, läggas upp och därefter transporteras till bunker. Omlastningen är tänkt att ske utomhus inom det ansökta verksamhetsområdet. För att begränsa antalet transporter kommer de lastbilar som transporterar avfallet att vara av viss storlek och bl.a. på grund av utrymmesbrist i bunkern kan lastbilarna inte köras direkt in i denna utan en omlastning utomhus är nödvändig. Efter lossningen kan det balade avfallet komma att tillfälligt läggas upp i en betongficka på det hårdgjorda området. Vid tillfälliga logistiska störningar finns kanske behov av att kunna lägga upp cirka 200 ton avfall som kan förbrännas inom 48 timmar. Vid mera generella störningar kan det bli fråga om upp till 2 000 ton balat avfall under högst en arbetsvecka. Det är alltså inte fråga om kontinuerlig lagring utan om uppläggning vid vissa enskilda tillfällen, kanske en gång per månad som mest. Lagring utomhus skulle i och för sig kunna ske oftare men medför extra kostnader. Det optimala är därför att balarna tas in direkt i anläggningen. Om möjligt kommer bolaget också att stoppa inkommande leveranser för att undvika att lagringsbehov uppstår.

De lagrade balarnas kommer att ha en densitet på cirka 1 ton/m³. De skall lagras på

höjden och ett vanligt förekommande utnyttjande av ytan är cirka 3-4 ton/m². Utseendemässigt bör balarna inte störa omgivningen eftersom plasten har en diskret färg som lätt smälter in i landskapet. Utöver detta korttidsupplag kan det vid driftstörningar eller andra onormala omständigheter uppkomma behov av temporär lagring under något längre tid. För det fall att behov av sådant upplag skulle uppkomma åtar sig bolaget att anmäla detta till tillsynsmyndigheten.

Uppsprättningen av det färdigbalade hushållsavfallet kommer att ske inomhus i mottagningshallen strax innan det tillförs avfallsbunkern. Hallen är utformad med snabbstängande portar och undertryck, varför lukt normalt inte sprids till omgivningen. Vid avfallskontroller kan dock någon enstaka bal komma att sprättas upp i betongfickan i nordöstra delen av området.

Behandlingen av det balade hushållsavfallet på redovisat sätt är enligt bolagets uppfattning inte oförenlig med villkor nr 21 i miljödomstolens dom den 30 maj 2000 eftersom det inte är fråga om lagring utan om ett sådant tillfälligt upplägg som inte utgör något annat än en del av hanteringen av avfallet.

Miljöpåverkan och skyddsåtgärder

Utsläpp till luft

Den ansökta verksamheten bedöms inte ge upphov till några utsläpp till luft annat än från de maskiner som används i verksamheten.

Utsläpp till vatten

Den avfallsfraktion som antas avge mest föroreningar är slagg. Slaggens lakningsegenskaper har analyserats av SGI (Statens Geotekniska Institut) Laboratoriet, ett ackrediterat laboratorium, och rapporten visar att mängderna urlakningsbara föroreningar hos slaggen är förhållandevis låga. Analyserna är utförda på färsk slagg. Analysrapporten finns fogad som bilaga 7 till miljökonsekvensbeskrivningen, aktbil. 2. Som anges ovan skall verksamhetsområdet hårdgöras och med hänsyn till detta och till att allt lakvatten skall avledas till behandling elimineras risken för förorening av grundvattnet.

Årsmängderna utlakade ämnen till Nissan bedöms inte att överstiga följande.

Susp	250	kg/år
COD _{cr}	1,5	ton/år
BOD ₇	200	kg/år)
Kväve	1	ton/år
Zn	10	kg/år
Pb	1	kg/år
Hg	0,01	kg/år

Den hårdgjorda lagringsytan avvattnas via kulvertar, dammar, pumpstationer och öppet dike till Nissan. Systemet redovisas i plan på en som "Dagvattenledning" be-tecknad planritning över området, se aktbil 32, och fungerar på så sätt att lakvattnet avleds till en bassäng i anslutning till verksamhetsytans sydöstra hörn. Bassängen skall byggas om och ut för att fungera som utjämningsmagasin och för sedimente-ring. Från bassängen leds vattnet sedan i ett slutet dike till en luftningsbassäng väster om lagringsytan. Utjämningsbassängen och luftningbassängen rymmer 400 m³ vardera. Från luftningsbassängen pumpas vattnet till en närliggande cirka 0,2 ha stor våtmark. Våtmarken avvattnas med ett 20 meter långt öppet dike till en dag-vattenkulvert. Totalt avvattnas cirka 4 ha, varav merparten utgör hårdgjorda ytor, genom våtmarksdammen. Dagvattenkulverten mynnar sedan i Nissan ungefär 600 meter väster om lagringsytan och sammantaget avvattnar kulverten cirka 20 ha inklusive det cirka 4 ha stora området från vilket lakvattnet kommer. Till kulverten förs också i genomsnitt 2 l/s renat processvatten från avfallsvärmeverket.

Avrinningsvattnet från den nya lagringsytan skall samlas upp i brunnar, utförda så att lagringsytan sluttar mot brunnarna. Från brunnarna leds vattnet via en brädd-ningsbrunn till den ombyggda utjämningsbassängen i sydöst. Via en provtagnings-brunn leds vattnet därefter till den befintliga luftningsbassängen och därifrån över våtmarken till Nissan. Vid mycket stora regnmängder och sedan utjämningsmagasi-net fyllts med det första vattnet bräddar bräddningsbrunnen till ett avskärande dike som skall gå runt hela lagringsytan. Det bräddade vattnet leds till Nissan.

Provtagning av lakvattnet skall göras dels efter luftningsbassängen och dels efter våtmarken där det redan idag finns provtagningspunkter. Vid provtagningarna skall

ett antal parametrar mätas och registreras. Vidare skall flödesmätare inrättas efter dem ombyggda utjämningsbassängen. Lakvattnet från denna bassäng skall karakteriseras och volym och föroreningshalter mätas. I dagsläget mäts inte förekomsten av dioxiner men sedimentprov av dioxin skall tas i utjämningsbassängen och våtmarken sedan den ansökta verksamheten påbörjats. Mätning av ett antal kompletterande parametrar, såsom aluminium och koppar, skall också göras. Utsläppen till vatten kommer sålunda att ske under väl kontrollerade former och ett kontrollprogram skall upprättas enligt vilket erforderliga provtagningar skall redovisas och godkännas av tillsynsmyndigheten, som också bör kunna besluta om ytterligare kontroll kan vara påkallad.

Med ledning av ovan redovisade beräkningar av slaggens lakningsegenskaper som bolaget låtit SGI Laboratoriet göra har Medins Sjö- och Åbiologi AB gjort en bedömning av lakvattnets påverkan på fiskfaunan och de biologiska förhållandena i Nissan efter det att vattnet renats i enlighet med ansökan, se aktbil. 13. Sammanfattningsvis framgår härav att det planerade lakvattenutsläppet från slagg bedöms få inga eller obetydliga effekter på faunan och florans i Nissan. Det kan dock inte utslutas att utsläppen av aluminium och koppar kan ge begränsade skador i direkt anslutning till utsläppets mynning i Nissan. Vid mynningen bedöms halten aluminium uppgå till cirka 1 mg/l. Giftigheten avtar emellertid snabbt genom uppblandningen med Nissans vatten. Kopparhalten beräknas öka med cirka fem procent men detta kommer inte att medföra några direkta konsekvenser eftersom kopparhalterna i Nissan idag är låga. Halterna av antimon och molybden är osäkra beroende på att uppgifter om hur höga dessa halter är i Nissan saknas. Det är dock inte troligt att tillskottet från verksamheten blir mer än fem procent och därmed kommer inte flora och fauna i ån att påverkas negativt. Även de höga halterna av naturliga humusämnen i Nissan motverkar negativa effekter.

Några rimliga alternativ till att leda lakvattnet till Nissan finns inte enligt bolagets bedömning. Tekniska kontoret i Halmstad har beslutat att inte ta emot industriellt avloppsvatten och bolagets interna processvattenrening har inte kapacitet att ta emot det dag- och lakvatten som uppkommer vid den ansökta verksamheten.

Förorening av mark

Eventuella läckage kan innebära en risk för förorening av marken. Som angetts ovan kommer dock verksamhetsområdet i sin helhet att hårdgöras med lämpligt material i syfte att förhindra vattengenomträngning och därmed förorenings-spridning.

Bolaget kommer inom och utom verksamhetsområdet att använda sig av fordon som är godkända för sitt användningsområde. Fordonen inne på verksamhetsområdet kommer att hålla samma standard som de som används på allmän väg och enligt bolagets bedömning finns inte behov av särskild utrustning såsom dubbelmantlade tankar. All påfyllning av bränsle till fordon kommer att ske vid dieselanläggningen på det idag befintliga verksamhetsområdet. Anläggningen är försedd med uppsamlingsstank för spill och påfyllningen av fordon sker med spillskydd. Påfyllning av maskiner kommer troligtvis att ske på det nya verksamhetsområdet från dubbelmantlade på platsen provisoriskt uppställda tankar. Tankningen görs under övervakning och med automatiskt påfyllningsstopp. Risken för förorening av mark från fordon och även risken för spridning genom utsläpp av vatten till Nissan (jämför föregående avsnitt) är därmed begränsad.

Damning

Viss risk finns för att damning uppkommer vid krossnings-, sorterings och flisningsarbetet. Normalt sträcker sig dammolägenheterna inte längre än 50-100 meter men viss neddamning av vegetation kan ske. Vid behov kommer därför dammet att bindas genom bevattning. Något särskilt villkor som reglerar bevattningen är enligt bolagets bedömning inte nödvändigt. Däremot bör det kunna delegeras till tillsynsmyndigheten att i förekommande fall meddela föreskrifter för att begränsa damning.

Buller och vibrationer

Den nya verksamheten, som kommer att bedrivas dygnet runt, kommer att föranleda en viss bullerökning som tillsammans med befintligt buller från Kristinehedsverket dock inte kommer att överskrida gränserna i det bullervillkor som gäller för Kristinehedsverket, villkor 22 i miljödomstolens dom 2000-05-30, se ovan sid. 7.

Det är krossningsverksamheten som ger upphov till det mesta bullret. Krossningsverksamhet kommer dock inte att bedrivas kontinuerligt. Det har inte funnits några tekniska och praktiska möjligheter att utföra bullermätningar av nuvarande krossningsverksamhet. Bolaget har emellertid genom Brynolf Consulting AB gjort en bullermätning av en krossningsmaskin och en hjullastare motsvarande de som kommer att användas vid den nya verksamheten samt en beräkning av hur bullret kan komma att påverka Vallås bostadsområde, se aktbil. 16. Av denna utredning framgår att bullerbidraget vid närmaste bostadshus kommer att understiga 50 dB(A) om krossen på verksamhetsområdet placeras i ett i utredningen beskrivet gynnsamt läge. Bolaget avser genom rutiner säkerställa att uppställning av utrustning i ett sådant gynnsamt läge sker. Bolaget kommer också att upprätta en uppdragsbeskrivning för entreprenörerna när det gäller exempelvis krossning för att säkerställa att utrustning med för högt källjud inte används. Med stöd av bullerutredningen kan vidare konstateras att krossning vid nuvarande verksamhet och den nya verksamheten inte kan bedrivas samtidigt utan ytterligare bullerdämpande åtgärder. Inte heller kommer krossning att kunna bedrivas nattetid eller under så kallad övrig tid utan att ytterligare bullerdämpande åtgärder vidtas. En sådan ytterligare åtgärd skulle kunna vara uppförande av ett bullerdämpande plank. Några planer på att uppföra byggnader på lagringsområdet finns inte men under provotiden kommer bolaget att diskutera frågan om tak skall uppföras.

Mot angiven bakgrund saknas det enligt bolagets bedömning anledning att särskilt reglera frågan om arbetstider.

Den planerade verksamheten bedöms inte ge upphov till några vibrationer.

Lukt

Den planerade verksamheten kan medföra viss lukt, exempelvis från trä om det får ligga för länge, men beräknas inte föranleda några luktolägenheter. Lukt från balat hushållsavfallet förekommer inte och med hänsyn till den verksamhetens ringa omfattning behövs inte någon byggnad för detta avfall.

Insyn

Insynen från de i väst och sydväst kringliggande bostadsområdena till området kommer inte att öka eftersom den nya verksamheten kommer att ligga i verkets nordostliga riktning. Insynen kan tänkas öka något för bostadsområdet som ligger sydost om verksamheten. Betydelsen kan dock upplevas som marginell då den intilliggande förbränningsanläggningen har en jämförelsevis större inverkan. Gräsbevuxna jordvallar finns redan runt området. På dessa kommer buskar att planteras för att ytterligare minska insynen. Planteringen kommer att utföras på sådant sätt att den blir så tät och hög som rimligen är möjligt.

Belysningen av det nya området skall utformas på samma sätt som nuvarande belysning. Påverkan bedöms därmed endast bli marginell och planteringarna på jordvallarna minskar störningarna ytterligare.

Bolaget har ingen erinran mot att tillsynsmyndigheten ges rätt att utforma närmare föreskrifter om insynsskydd om det skulle vara motiverat.

Transporter

Genom att lagra och bearbeta avfall i den nya anläggningen intill det befintliga Kristinehedsverket minimeras det totala antalet transporter för mellanlagring samt för in- och uttransporter av avfall till anläggningen. Transporterna kommer framför allt att minska på sträckan mellan Kristinehedsverket och Skedaladeponin. Dessa transporter går genom bostadsområdet Vallås och minskningen beräknas bli 10-15 procent eller 300-500 transporter per år. Däremot kommer transporterna inom fastigheten att öka. Som framgår ovan på sid. 16 under rubriken "Förorening av mark" skall alla transporter ske med godkända fordon. Under nämnda rubrik redovisas också hur bränslepåfyllning av fordon och maskiner skall göras.

Brandsäkerhet

Bolaget har låtit utföra en riskutredning med konsekvensbeskrivning avseende brand vid mellanlagringsupplag av avfall. Utredningen är utförd av Øresunds Safety Advisers AB och redovisas som aktbil. 14. Av utredningen framgår samman-

fattningsvis att om åtgärder vidtas för att dels minska sannolikheten för brands uppkomst och dels begränsa konsekvenserna av en sådan brand kan risken för omgivningen minimeras och begränsas till en acceptabel nivå. Utredningen kommer att utgöra ett underlag för bolagets vidare brandskyddsåtgärder på anläggningen. Åtgärdernas praktiska utformning och omfattning kommer, vilket anges i utredningen, att utarbetas i samråd med Halmstads räddningstjänst. Bolaget anser att det varken finns möjlighet eller anledning att därutöver reglera den praktiska utformningen och omfattningen av brandskyddsåtgärder i ett eventuellt tillstånd.

Om brandsläckning blir nödvändig är det möjligt att stänga lak- och dagvattensystemet så att ytterligare vatten inte släpps ut till Nissan. Släckvattnet samlas upp i systemet och leds till utjämningsmagasinet och luftningsbassängen. Uppsamlingen möjliggör provtagning och analys av släckvattnet före avledandet. Bolaget bedömer att bolaget har möjlighet att ta emot släckvatten. Som framgår ovan finns stora ytor våtmark före utloppet i Nissan. Skulle räddningstjänsten anse att än större ytor än så behövs kommer åtgärder att vidtas. Även frågan om fasta brandsläckningsposter är av sådan art att den bör lösas i samråd med Halmstads räddningstjänst.

Skyddsåtgärder

Sammanfattningsvis avser bolaget att vidta bland annat följande skyddsåtgärder för att begränsa påverkan från verksamheten:

- Markytan på vilken verksamheten kommer att bedrivas skall hårdgöras för att minska risken för förorening av mark och grundvatten.
- Lakvattnet kommer att genomgå behandling i form av sedimentering, luftning samt reducering av näringsämnen innan det slutligen släpps ut i Nissan.
- Kontrollprogram för omhändertagande av lakvatten skall upprättas.
- Vid behov kommer dammbindning genom befuktning att utföras för att förhindra risken för påverkan på vegetationen.
- Befintliga gräsbevuxna jordvallar kommer att förses med buskvegetation.

Kontroll

Kontroll av verksamheten sker genom bolagets interna rutiner, se vidare nedan.

Denna kontroll skall kompletteras med föreskrifter enligt ett kontrollprogram för hantering av lakvatten som bolaget föreslår skall upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolagets interna rutiner och kontrollprogrammet, som löpande uppdateras, bidrar till att bolaget uppfyller de krav på egenkontroll som åligger verksamhetsutövaren.

Bolagets interna rutiner är följande:

- Drift: Inkommande avfall vägs och registreras. Stickprovskontroller vid behov. Kontroll även vid tippning på upplagsytan.
- Driftuppföljning: Fel och störningar registreras. Större driftsavvikelse anmäls till tillsynsmyndigheten. Fel åtgärdas.
- Miljöledningssystem: ISO 14 001. Endast entreprenörer med redovisat miljöarbete.
- Buller: Kontrollmätning i samråd med tillsynsmyndigheten. En rutin för uppdragsbeskrivning för att säkerställa att entreprenören inte använder utrustning med för högt källjud.
- Övervakning: Personal dygnet runt. God kontroll från kontrollrummet i Kristinehedsverket. Unika möjligheter att övervaka den ansökta verksamheten. En eventuell brand kan t.ex. upptäckas mycket tidigt.

Hänsynsregler

Kunskapskrav

Bolaget har sedan 1970-talet ägnat sig åt avfallshantering och har mycket goda branschkunskaper. Nyttan av verksamheten är väl redovisad.

Försiktighetsprincipen

En rad försiktighetsmått har vidtagits och kommer att vidtas för att förhindra påverkan på omgivningen. All verksamhet på det aktuella området skall utföras på tät hårdgjord yta med uppsamling av lak- och dagvatten, vilket skyddar marken mot förorening. Sorteringen av slaggprodukter kommer för det fall att bolaget finner att så krävs ske under tak. God kontroll hålls på lakvattnet. Kontrollprogram skall upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten.

Jordvallar på samtliga sidor av området skyddar mot insyn och buller. Vallarna skall även förses med träd- och buskvegetation och om nödvändigt skall ytterligare åtgärder vidtas till skydd mot insyn och buller. För att förhindra damning från behandlingsverksamheten skall befuktning av materialet kunna ske vid behov.

Lokaliseringsprincipen

Den nya verksamheten är till viss del knuten och i viss mån beroende av den pågående verksamheten på Kristinehedsverket. Lokaliseringen torde därmed inte vara ifrågasatt och är lämplig ur såväl transportsynpunkt som ur markresssynpunkt. Transporterna kommer att minska eftersom bland annat transporterna till Skedala deponi blir färre i och med att avfall inte behöver transporteras till deponin för mellanlagring innan förbränning.

Den mark som kommer att tas i anspråk är, från bolagets synpunkt, inte lämplig för annan verksamhet. Med de försiktighetsåtgärder som kommer att vidtas för att minska insynen är lokaliseringen lämplig även med hänsyn till omgivningen.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Syftet med den planerade verksamheten är att minska förbränningen av icke lämpliga material, minska deponering av avfall samt att öka och förbättra återvinningen av vissa materialslag. Verksamheten är därmed väl förenlig med hushållnings- och kretsloppsprincipen. Som framgår ovan kommer även transporterna mellan Kristinehedsverket och Skedala deponi att minska markant.

Produktvalsprincipen

Verksamheten kommer att föranleda få produktvalsfrågor eftersom det inte rör sig om någon tillverkningsprocess.

Nyttobedömning

Mot bakgrund av ovanstående och vad som ytterligare framgår av miljökonsekvensbeskrivningen, aktbil. 2, konstaterar bolaget att uppförandet och driften av den planerade anläggningen medför begränsad påverkan på människors hälsa och miljön.

Anläggningen medför stora fördelar ur allmän synpunkt. Verksamheten är väl förenlig med samt främjar miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Driften av anläggningen innebär minskade utsläpp till luft och hushållnings- och kretsloppsprincipen främjas genom den ökade återvinningen i avfallshanteringen. Tillståndsplikt enligt 7 kap 28a § miljöbalken föreligger inte och verksamheten medför inte att någon miljö-kvalitetsnorm överträds. Verksamheten är förenlig med 3 och 4 kap. miljöbalken.

Prövotid och delegation

Bolaget har ovan under rubrikerna ”Slagg”, ”Lagring” och ”Utsläpp till vatten” på sid. 10 ff och 13 ff redogjort för planerad slagghantering och hantering av lakvatten. Närmare villkor för denna hantering bör fastställas efter en prövotid. Under prövotiden, som lämpligen bör bestämmas till två år, skall bolaget utföra kontinuerlig provtagning med avseende på metaller i vattnet som kommer ut från sedimenteringsbassängen och dioxiner i sedimentet i bassängen. Med de analysresultat som på så vis tas fram finns underlag för att bestämma slutliga villkor för hanteringen av slagg och lakvatten. Såväl frågan om yta som skyddsåtgärder bör skjutas upp till efter det att prövotidsredovisning har getts in. Bolaget vill vidare framhålla att bolaget därutöver har föreslagit att miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten att föreskriva om fastställande av kontrollprogram för omhändertagande av lakvatten (se ovan under rubriken ”Kontroll”, sid. 19 f).

Bolagets förslag är sålunda att miljödomstolen med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken skjuter upp avgörandet av vilka slutliga villkor som skall gälla samt vilka eventuella ytterligare skyddsåtgärder som skall föreskrivas för hantering av slaggprodukter och lakvatten. Under prövotiden skall bolaget därför utföra provtagning i vattnet som kommer ut från utjämningsbassängen och av dioxiner i sediment i såväl utjämningsbassängen som i våtmarken. Bolaget skall vidare utreda vilka eventuella skyddsåtgärder som behövs för slagghanteringen och hanteringen av lakvattnet samt till miljödomstolen presentera resultatet av utredningarna och lämna förslag till slutliga villkor inom två år efter det att verksamheten har påbörjats.

Bolaget har tillagt att bolaget skall anmäla till tillsynsmyndigheten och till miljö-

domstolen när verksamheten påbörjats.

För prøvotiden har bolaget föreslagit följande prøvotidsvillkor.

P1. Lakvatten som uppkommer i verksamheten skall behandlas i sedimenterings- och luftningsbassänger och skall sedan ledas vidare till ett våtmarksområde.

Lakvattnet skall slutligen avledas till Nissan.

P2. Dag- och lakvatten från verksamhetsområdet skall som riktvärde vid utsläpp till Nissan inte innehålla föroreningar överstigande följande.

Susp	250	kg/år
COD _{cr}	1,5	ton/år
BOD ₇	200	kg/år
Kväve	1	ton/år
Zn	10	kg/år
Pb	1	kg/år
Hg	0,01	kg/år

Förutom beträffande kontrollprogram för omhändertagande av lakvatten har bolaget som framgår av redovisningen under rubrikerna "Insyn" och "Damning" på sid. 18 och 16 ovan, föreslagit att även frågan om fastställande av villkor angående insynskydd och begränsning av risk för damning delegeras till tillsynsmyndigheten.

Förslag till slutliga villkor

Förutom ett sedvanligt allmänt villkor om hur verksamheten skall bedrivas (villkor nr 1) har bolaget föreslagit följande slutliga villkor:

2. Området för anläggningen skall före anläggningens idrifttagande hårdgöras.
3. Buller från verksamheten får tillsammans med buller från avfallsförbränningsanläggningen inte överstiga vad som angetts i tillståndet till drift av avfallsförbränningsanläggningen. Om där angivna nivåer överskrids skall bolaget vidta åtgärder så att nivåerna innehålls.

4. Bolaget skall anmäla till tillsynsmyndigheten och miljödomstolen när den tillståndsgivna verksamheten har påbörjats.

Verkställighet

Det är angeläget att den ansökta verksamheten kan påbörjas snarast. Verksamheten är av stor betydelse för en fortsatt och utvecklad miljöriktig hantering av avfall i regionen. Att påbörja hårdgörandet av marken är det mest angelägna och detta kan inte ske förrän tillstånd föreligger. Domen behöver dock inte ha vunnit laga kraft för att verksamheten skall kunna påbörjas på angivet sätt eftersom marken lätt går att återställa om det skulle behövas.

MOTSTÅENDE INTRESSEN

Naturvårdsverket och **Räddningsverket** har inte yttrat sig.

Länsstyrelsen i Hallands län har tillstyrkt ansökan samt uttalat bl.a. följande i yttrande till miljödomstolen och vid huvudförhandlingen i målet.

Lokalisering

Länsstyrelsen anser att den ansökta verksamheten utgör en utökning av verksamheten vid den befintliga avfallsförbränningsanläggningen. Utökningen har ett naturligt och nära samband med verksamheten vid avfallsförbränningsanläggningen och utgör en integrerad del av denna. – Området är i detaljplan avsett för avfallshantering såsom mottagning, mellanlagring, sortering och behandling av avfall. – Med hänsyn härtill är den föreslagna samlokaliseringen fördelaktig från såväl tekniska, ekonomiska som miljömässiga synpunkter. Med utgångspunkt härifrån samt till att verksamheten inte strider mot den gällande detaljplanen anser Länsstyrelsen att miljöbalkens krav vad gäller lokalisering är uppfylld.

Insyn

Bolaget har angett den totala mängd avfallslag som skall behandlas per år. Ansökan omfattar även lagring av avfall och fraktioner av bearbetat avfall. Det är av stor betydelse utseendemässigt för omgivningen vilken mängd avfall och fraktioner som sam-

tidigt lagras på området. Tillståndet bör fastlägga vilken maximal mängd av respektive avfallsslag och fraktion som får lagras inom området. – Bolaget har angett att området omgärdas av cirka 2 meter höga vallar på vilka det skall planteras träd och buskar. Eftersom det närliggande Vallås bostadsområde är högre beläget är det viktigt att träd- och buskridån blir tillräckligt hög och tät så att den ger tillräckligt insynsskydd samtidigt som den utgör skydd mot spridning av damm och dämpar buller.

Brandrisk

Inom området kommer att bearbetas och samtidigt lagras betydande mängder brännbart material. Beroende på bl.a. rådande vindriktning föreligger enligt Länsstyrelsens bedömning en betydande risk för att brandrök vid brand inom området kan nå det närliggande bostadsområdet med de hälsorisker detta kan medföra. Vidare uppkommer vid brand betydande mängder släckvatten som måste tas om hand. Volymerna i luftningsbassängen och den tillkommande sedimenteringsbassäng är sannolikt inte tillgängliga när brand utbryter eftersom dessa normalt är helt eller delvis fyllda med normalt yt- och lakvatten från området. Tillräckliga volymer för uppsamling av släckningsvatten måste finnas. Om tillgängliga volymer bedöms vara otillräckliga bör nya volymer tillskapas och omfattningen och utformningen av dessa, liksom behovet av fasta brandsläckningsinstallationer (ledning mm), bör bestämmas i samråd med brandmyndigheten. Det är således viktigt från hälso- och miljösynpunkt att tillräckliga och effektiva åtgärder vidtas för att förhindra att brand uppkommer och för att minimera hälso- och miljöeffekterna om brand trots allt skulle uppstå. Vilka åtgärder som skall vidtas i detta syfte bör bestämmas av miljödomstolen.

Utsläpp till vatten

Enligt bolaget är det lagrade materialets vatteninnehåll ytterst begränsat. Det innebär alltså att det vatten som uppkommer från området är starkt nederbördsberoende och utgörs av regn och snösmältningvatten samt eventuellt lakvatten från slagganteringen. Av ansökt verksamhet medför enligt Länsstyrelsens uppfattning slagganteringen den största risken för vattenförorening. För att minimera den mängd vatten som kommer i kontakt med denna hantering och som förorenas av slaggen

bör såväl mängden som lager- och hanteringsytan minimeras. Verksamheten bör därför bedrivas så att genomströmningen blir så hög som möjligt för att på så sätt minska lagringsbehovet och därmed ytor som kan ge upphov till förorenat vatten så mycket som möjligt. Även det område inom vilket slagghanteringen skall ske bör göras så litet som möjligt och avgränsas från övriga delar av verksamheten. För att förhindra att ytvatten från övriga delar av verksamhetsområdet når slagghanteringsområdet bör detta ligga något högre, alternativt avgränsas med invallning eller liknande. Åtgärder bör även vidtas för att förhindra att nederbörd kommer i kontakt med slagg och slaggfraktioner. Om möjligt bör därför hela eller delar av slagghanteringsområdet överbyggas med tak som förhindrar detta och att nederbördsvatten ansamlas inom området. Under förutsättning att skäligen åtgärder vidtas för att minimera vattenmängden från slagghanteringsområdet bedömer Länsstyrelsen att redovisade reningstekniska åtgärder är godtagbara. – Länsstyrelsen accepterar de av bolaget föreslagna utsläppsmängderna till vatten.

Utsläpp till luft m.m.

Enligt Länsstyrelsens bedömning kan sortering, krossning och flisning av det brännbara avfallet ge upphov till damning. För att förhindra olägenheter i omgivningen p.g.a. damning från området bör bolaget vidta åtgärder när risk för dammspridning föreligger. Detta skall även gälla hantering och lagring av slagg och fraktioner av denna. Länsstyrelsen godtar bolagets förslag om bemyndigande för Länsstyrelsen att föreskriva villkor om begränsningar vid damning. – Även balning av brännbart avfall på området kan ge upphov till damning. Skulle olägenheter uppkomma från denna hantering bör bolaget även här vara skyldigt att vidta lämpliga dammbegränsande åtgärder, såsom bevattning av materialet, inbyggnad av balmaskin med avsug av ventilationsluft för rening i filter. Rätten att föreskriva lämpliga åtgärder i detta avseende bör omfattas av delegationen till Länsstyrelsen att föreskriva villkor för damning. – Länsstyrelsen anser att någon kontinuerlig lagring av balat hushållsavfall inte skall tillåtas inom området. Intransporten av hushållsavfallet bör styras så att något lagringsbehov normalt inte skall uppstå. Behov av temporär lagring kan dock uppkomma vid driftsstörningar eller andra onormala omständigheter. Sådan temporär kortvarig lagring bör kunna tillåtas. Denna temporära lagringstid bör be-

gränsas till att maximalt omfatta en månad per år. Miljödomstolen bör lämpligen föreskriva att bolaget skall anmäla till tillsynsmyndigheten när driftstörningar uppstår så att myndigheten kan bedöma när och hur avfallet får lagras. Eventuellt kan balning av brännbart material behöva ske inomhus i en byggnad för att förhindra dammspridning. – Bolaget har uppgett att lagringen av balat hushållsavfall inte skall medföra luktspridning eller dra till sig skadedjur. Skulle det uppstå olägenheter i detta avseende för omgivningen bör Länsstyrelsen ha möjligheter att föreskriva ytterligare skyddsåtgärder eller meddela förbud mot fortsatt lagring. Miljödomstolen bör därför delegera sådana befogenheter till Länsstyrelsen.

Buller

Länsstyrelsen delar bolagets mening att nu gällande bullervillkor för avfallsvärmeverket skall gälla sammantaget för avfallsvärmeverket och den tillkommande verksamheten. Som framgår av bullerutredningen i ärendet medför krossningen det största bullerbidraget. Bolaget klarar inte naturvårdsverkets nyetableringskrav beträffande buller om inte åtgärder vidtas och därmed bör krossningsverksamheten begränsas till att ske endast dagtid fram till kl. 18.00 och sortering av slagg fram till kl. 22.00. Bullerfrågan är inte en sådan mindre fråga som kan delegeras till tillsynsmyndigheten utan bör avgöras av prövningsmyndigheten. Länsstyrelsen anser därför att det i villkor även skall anges under vilka tider på dygnet och under vilka dagar som krossning av trä och industriavfall och sortering av slagg skall få utföras. Bullervillkoret bör därför kompletteras med en begränsning av innehåll att under måndag t.o.m fredag som är helgfri får krossning av trä och industriavfall endast ske kl. 07.00-18.00 och sortering av slagg endast ske kl. 07.00-22.00. Om skyddsåtgärder vidtas kan dock krossning få förekomma fram till kl. 22.00. Krossning får aldrig förekomma på helgerna.

Fiskeriverket har i ett yttrande efter en s.k. kompletteringsförfrågan efterlyst komplettering avseende skyddsåtgärder vad gäller de fordon som skall användas i verksamheten samt redogörelse för vad som skall ingå i recipientkontrollen och alternativ till att leda lakvattnet till Nissan samt hur fiskfaunan och de biologiska förhållandena berörs av utsläppet. Fiskeriverket har i detta sammanhang också

uttalat att miljökonsekvensbeskrivningen enligt verkets uppfattning är bristfällig. I yttrande till miljödomstolen i anledning av att ansökan kungjorts har Fiskeriverket förklarat att verket inte har något mer att tillföra utan vidhåller de synpunkter som lämnades kompletteringsyttrandet. – Miljödomstolen anmärker här att bolaget i anledning av Fiskeriverkets kompletteringsbegäran inkommit med en redovisning av recipientkontrollen, frågan om alternativ till att avleda lakvatten till Nissan, hur fiskfaunan och de biologiska förhållanden berörs av utsläppet samt skyddsåtgärder beträffande fordon, se aktbil. 12 samt ovan sid. 13 ff.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Halmstads kommun har vid huvudförhandlingen förklarat att sedan bolaget godtagit vissa tidsmässiga begränsningar för krossningen (se bolagets bemötande nedan) tillstyrker nämnden ansökan.

Räddningstjänsten i Halmstads kommun har vid huvudförhandlingen inte framställt någon erinran mot ansökan.

Vallås Villaförening (tidigare Vallås Fastighetsägareförening) har motsatt sig all utomhuslagring av hushållsavfall. I yttranden till miljödomstolen och vid huvudförhandlingen har föreningen utvecklat sin talan enligt bl.a. följande. Vallås Villaförening representerar cirka 660 villaägare i villaområdet närmast Kristinehedsverket. Föreningen ser med oro hur bolaget utvidgar sin avfallshantering såväl volym- som innehållsmässigt invid verket. Eftersom villaområdet ligger mellan Kristinehedsverket och Skedalatippen har villaägarna stor erfarenhet av de negativa konsekvenserna från avfallshanteringen på båda platserna. I mars 2004 inträffade en stor brand på Skedalatippen, vilket manar till försiktighet beträffande avfallsförvaring vid Kristinehedsverket. Flugorna från Skedalatippen sommaren 2004, som invaderade bl.a. villaområdet, är i färskt minne.

Förening motsätter sig bestämt all hantering och lagring av hushållsavfall i inplastade balar på aktuell upplagsyta. Det är sedan tidigare känt att plasten går sönder genom att fåglar hackar hål eller på annat sätt och lukten från hushållsavfallet drabbar villaägarna. I detaljplanen för aktuellt område sägs följande om vad området

skall användas till, d.v.s. planens syfte: "Huvudsaklig användning kommer att vara sortering, sönderdelning, hantering och mellanlagring av avfall. Avfallet som avses behandlas är trä, ris, betong, tegel, schaktmassor, gips, isoleringsmaterial, papper, plast och metallskrot". Hantering av slag från förbränningen och hushållsavfall i inplastade balar strider enligt föreningens mening mot detaljplanen beträffande användningen av området. Dessutom får enligt villkor 21 i miljödomstolens dom 2000-05-30 angående Kristinehedsverket lagring av hushållsavfall och balad RDF-fraktion ej ske efter det att den nya pannan P3 tagits i drift. Pannan P3 är tagen i drift. Samma bör gälla för aktuellt område.

Vidare har den flisning som sker vid verket varit långt ifrån störningsfri. Krossning av slag har aldrig varit föremål för prövning tidigare. Föreningen föreslår som villkor att krossning och flisning inte får ske mellan 17.00 och 7.00 vardagar och förbjudas helt under sön- och helgdagar. Förslaget om begränsningar i tiden av arbetet med flisning och krossning är helt grundat på de erfarenheter som villaägarna har av de flisningsarbeten som har ägt rum sena kvällar och nätter. Bolaget anser ju självt att bullernivån kan bli så hög att man måste vidta extra ordinära bullerdämpande åtgärder i form av bullerplank. Föreningen anser att man skall åtgärda bullerkällan, t.ex. genom inskränkningar i tiden för bulleralstrande arbetena. Om bullerdämpande skyddsåtgärder vidtas och är tillräckliga bör dock krossning få ske också fram till kl. 22.00 men aldrig på helger.

Föreningen ser med stor oro på slagghantering på aktuellt område. Slagghanteringen på Skedalatippen är inte problemfri. En studie från Högskolan i Halmstad visar på betydande dioxinhalter i lakvattendammar vid tippen. Föreningen anser att lagring av miljöfarligt slag kräver lagringsplats som uppfyller de nya EU-kraven för avfallshandling. Slaggsortering och lagring på det sätt som redovisas i ansökan är enligt föreningens mening olämplig.

Det är viktigt att inget avfall lagras på nivåer över 4 meter.

Bolaget har hänvisat till vad som ovan redovisats om att den maximala mängden

slagg som kan lagras uppgår till 35 000 ton och annat material till 25 000 ton samt därutöver uppgett bl.a. följande i anledning av framställda erinringar.

Säkerhetsytan för lämpning av material vid brand ligger inom lagringsområdet. Det finns möjligheter att recirkulera vatten från bassängerna och använda det till släckning av brand och sedan köra vattnet i tankbilar till reningsverk. Vattnet i dammarna kan också användas för att binda damm. Det skall vidare finnas avskärmande diken för att skydda opåverkat vatten att komma in i lakvattensystemet. – Bolaget godtar att anmäla till tillsynsmyndigheten om behov av att lagra balat hushållsavfall under en något längre tid skulle uppstå driftstörningar eller andra onormala omständigheter. – Krossning skall normalt utföras bara under dagtid. Bolaget accepterar därför ett villkor som innebär att krossning av trä- och industriavfall endast får ske måndag till fredag mellan kl. 07.00 och 18.00. Om skyddsåtgärder vidtas bör krossning kunna tillåtas även mellan kl. 18.00 och 22.00. Behovet av skyddsåtgärder bör kunna prövas av tillsynsmyndigheten. Krossningsverksamhet skall normalt inte förekomma under helger eftersom det inte är kostnadseffektivt. Bolaget accepterar därför också ett villkor som förbjuder krossning på lördagar och söndagar under perioden den 15 juni till den 15 augusti även för det fall att skyddsåtgärder vidtas. Under övrig del av året bör dock krossning få ske på helger.

DOMSKÄL

Prövningens omfattning

Den ansökta verksamheten har ett naturligt och nära samband med den tillståndsgivna verksamhet som redan bedrivs vid avfallskraftvärmeverket i Kristinehed. Återvinningsverksamheten är dock avgränsad från avfallsförbränningen på så sätt att den i sig inte påverkar produktionen eller villkoren för produktionen i avfallsanläggningen. Dessutom är det idag gällande tillståndet till verksamheten vid Kristinehed från slutet av maj 2000 och således förhållandevis nytt och prövningen är ännu inte avslutad i sin helhet eftersom provotid i de avseenden som anges inledningsvis på sid. 7 ovan fortfarande pågår. Med hänsyn till dessa omständigheter är det enligt miljödomstolens mening inte nödvändigt att nu göra en samlad prövning av hela verksamheten vid Kristinehedsverket utan den ansökta återvinningsverksamheten bör kunna hanteras som ett s.k. påbyggnadstillstånd.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Endast Fiskeriverket har redovisat uppfattningen att miljökonsekvensbeskrivningen är bristfällig, dock utan att ange vad bristerna enligt verkets mening består av.

Enligt miljödomstolens bedömning mening får dock miljökonsekvensbeskrivningen anses uppfylla de krav som med stöd av 6 kap. miljöbalken kan ställas med hänsyn till den ansökta verksamheten. Miljökonsekvensbeskrivningen skall därför godkännas.

Tillåtlighet m.m.

Driften vid Kristinehedsverket har pågått under lång tid. En samlokalisering mellan nu ansökt återvinningsverksamhet och pågående avfallsförbränning framstår, som också länsstyrelsen påpekat, som fördelaktig ur flera olika aspekter. Verksamheten strider inte mot gällande detaljplan.

I miljökonsekvensbeskrivningen bedöms de negativa miljö- och hälsoeffekterna av den ansökta verksamheten bli begränsade. Slagghantering och hantering av lakvattnet innebär dock en viss risk för förorening till Nissan eller andra ytvatten. Även damning kan negativt påverka omgivningen och också buller kan medföra störningar. De myndigheter som yttrat sig över ansökan har inte ifrågasatt tillåtligheten. Med undantag för lagring och annan hantering av balat hushållsavfall utomhus har inte heller Vallås Villaförening ifrågasatt tillåtligheten.

Som miljödomstolen uppfattat bolagets talan innebär yrkandet om att tillfälligt få hantera färdigbalat hushållsavfall inte en begäran om tillstånd att få lagra sådant avfall utomhus. Bolaget har uttalat att det endast är fråga om tillfällig uppläggning under högst en vecka av maximalt 2 000 ton avfall samtidigt i en betongficka utomhus och detta uttalande binder naturligtvis bolaget genom det allmänna villkoret. Hanteringen kommer därmed inte heller i konflikt med villkor nr 21 i domen den 30 maj 2000. Driftstörningar eller andra onormala omständigheter kan dock skapa behov av att under en något längre tid lägga upp avfallet utomhus. Skulle sådana omständigheter inträffa bör bolaget på sätt länsstyrelsen har föreslagit genom anmälan till tillsynsmyndigheten ge myndigheten möjlighet att bedöma och ge föreskrifter om

hur avfallet skall lagras.

Miljödomstolen finner för sin del att hinder inte möter mot att tillåta den ansökta verksamheten under förutsättning att skyddsåtgärder och försiktighetsmått m.m. vidtas i enlighet med vad som föreskrivs i denna dom. Om tillståndet utformas på sätt som framgår av domslutet får även länsstyrelsens synpunkt vad gäller maximal lagringsmängd av bl.a. slagg inom området anses tillgodosedd.

Utsläpp till vatten

Miljödomstolen delar bolagets och länsstyrelsens bedömning att det är slagghanteringen som medför största risken för vattenförorening. Även Vallås Villaförening har uttalat oro inför den ansökta slagghanteringen. Bolaget har föreslagit en provotid på två år räknat från det att verksamheten påbörjats för hanteringen av slagg och lakvatten. Bolaget har åtagit sig att under provotiden ta fram underlag för slutliga villkor för hanteringen genom att utföra och analysera prover av vatten från utjämningsbassängen och av dioxiner i sediment från nämnda bassäng och från våtmarken samt att utreda vilka eventuella skyddsåtgärder som kan behövas, omfattande jämväl enligt bolagets åtagande storleken på området för slagghanteringen.

Erinringar mot ett provotidsförfarande enligt bolagets förslag har inte framställts. Detsamma gäller bolagets förslag till villkor för provotiden. Inte heller miljödomstolen har någon annan uppfattning än att förslaget om provotid bör genomföras.

Bolaget har åtagit sig att anmäla till tillsynsmyndigheten och till miljödomstolen när verksamheten påbörjas.

Bolaget har även föreslagit att fråga om kontrollprogram för omhändertagande av lakvatten delegeras till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till luft m.m.

Bolaget har godtagit att frågan om villkor för begränsning av damning delegeras till tillsynsmyndigheten och även lämnat ett förslag till delegationsbestämmelse. En

sådan delegation synes lämplig och bestämmelsen är utformad på sådant sätt att den omfattar de verksamheter avseende sortering, krossning och flisning samt balning av brännbart avfall som länsstyrelsen angett ovan på sid. 26.

Som länsstyrelsen föreslagit bör tillsynsmyndigheten även ges rätt att föreskriva skyddsåtgärder eller meddela förbud mot fortsatt lagring av balat hushållsavfall om luktolägenheter skulle uppstå.

Insyn

Bolagets förslag att fastställande av eventuella villkor angående insynsskydd delegeras till tillsynsmyndigheten framstår som lämplig.

Buller

Parterna är ense om att det föreslagna bullervillkoret skall kompletteras med föreskrifter om under vilka tider på dygnet och under vilka dagar som krossning av trä och industriavfall samt slaggsortering skall få utföras. Parterna är också i huvudsak ense om vad en sådan komplettering skall innehålla. Det som skiljer parterna åt är att bolaget accepterar förbud mot krossning lördagar och söndagar under perioden den 15 juni till den 15 augusti medan förbudet enligt länsstyrelsens och Vallås Villaförenings mening skall gälla under hela året.

Bolagets förslag till bullervillkor hänvisar beträffande bullernivåerna till det bullervillkor som gäller för verksamheten vid avfallsförbränningsanläggningen, se ovan sid. 23 och 7. En sådan anpassning nivåmässigt framstår som tämligen självklar. Bullervillkoret innehåller emellertid också en begränsning enligt vilken flisning av träavfall endast får förekomma helgfria vardagar kl 07-22. Begränsningen har sitt ursprung i ett yrkande från villaföreningen som bolaget medgav. Med hänsyn till den inställning som bolaget nu redovisat beträffande krossning/flisning omfattar bolagets hänvisning till det gällande bullervillkoret sannolikt inte den i villkoret intagna begränsningen avseende flisning.

Enlig miljödomstolens mening bör bullervillkoret för nu ansökt verksamhet inte

formuleras enbart som en hänvisning till bullervillkoret för avfallsförbränningsanläggningen utan som ett villkor med bullernivåerna angivna. Bullervillkoret bör vidare ges ett innehåll som överensstämmer med vad parterna enats om beträffande tider på dygnet för krossning och slagghantering och i övrigt anpassas till den begränsning som gäller för flisning av träavfall i tillståndet till avfallsförbränningsanläggningen.

Miljödomstolen delar länsstyrelsens mening att bullerfrågor typiskt sett inte är av den karaktären att delegation till tillsynsmyndigheten bör ske. Däremot får frågan om vilka bullerdämpande åtgärder som kan vara erforderliga för att bolaget skall få bedriva krossningsverksamhet även under kvällstid vara sådan att delegation på sätt bolaget också föreslagit kan ske.

Övrigt

Bolagets förslag till kontrollprogram bör föreskrivas.

Hinder mot bifall till bolagets yrkande om verkställighetstillstånd och förslag till tid inom vilket tillståndet skall tas i anspråk möter enligt miljödomstolens mening inte.

Vad domslutet i övrigt innehåller torde inte kräva någon särskild motivering.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande skall ges in till Vänersborgs tingsrätt, miljödomstolen, senast den 22 juni 2005 och vara ställt till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen.

Jonas Sandgren

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonas Sandgren och miljörådet Staffan Ljung samt de sakkunniga ledamöterna Stefan Andersson och Jan Wallén